

Mētrienas Dzīve

Izdod Mētrienas pagasta pārvalde
2012. gada jūnija avīze Nr. 165

Mētrienas pagasta ģerboni saņemot

NOTIKUMI

Pirms divdesmit gadiem Mētrienas pagasta padomē tika apstiprināts Gunāra Krolla ieteiktais un krāsās uzzīmētais pagasta ģerboņa mets. Dēļ savas vienkāršības un atbilstības vietējiem apstākļiem, sabiedrība to pieņēma jau tad. Nonēsāti jau vairāki sporta komandu tērpu komplekti ar ģerboņa attēlu. Dažas pagasta padomes institūcijas to izmantoja savās veidlapās. Tādus piemērus var minēt ne mazums. Oficiālais ģerboņa apstiprināšanas ceļš bija garš. Bijām Heraldikas komisijā Kultūras ministrijā. Tur vairākkārt ieteica ģerboņa elementu izmēru un formu labojumus. Vēl pirms dažiem mēnešiem komisija Andrim Dzenovskim un Gunāram Krollim deva pēdējos norādījumus. Mākslinieks gan bija pārliecināts, ka Saltupu sila brūklene formas ziņā neatšķiras no ogām Rīgas pievārtē.

Beidzot pagasta pārvaldē pienāca Heraldikas komisijas ziņas par ģerboņa saņemšanas procesu Rīgā. Katra ģerboņa saņemšanai var deleģēt līdz piecām

personām. Saņēmējiem līdz piecām minūtēm jāatrod izteiksmes līdzeklis, kā raksturot savu administratīvo teritoriju un ģerboņa atbilstību tai. Mētrienas pagasta pārvalde izvēlējās sūtīt uz Rīgu pārvaldes vadītāju Andri Dzenovski, Madonas novada domes priekšsēdētāju Andreju Ceļapīteru un bijušos pagasta vadītājus Andri Jaško, Ilmāru Gruduli un ģerboņa autoru Gunāru Krolli. Katra no minētajām personām saņēma Latvijas Valsts prezidenta ielūgumu uz ģerboņa pasniegšanas ceremoniju Rīgas pilī 27. jūnijā plkst. 14.00.

Uz Rīgu devāmies vienā mašīnā. Pie stūres Andris Dzenovskis. Noteikumi stingri. Automašīnas numurs jau iepriekš bija jāpaziņo Rīgas pilij. Pie pils vārtiem militārās policijas formās tērpti vīri stingri, bet laipni pārbaudīja mašīnas numuru un katra ielūgumu, arī pasi. Nācās uzrādīt kabatu saturu un ieziet skenera caurskati.

Ģerboņa svētki Rīgas pilī notika trešo reizi. Pulcējāmies mēs un vēl desmit novadu pārstāvji. Zālē uz sienām un griestiem izvietoti visi jau līdz šim

Turpinājums 2. lpp.

*es palieku pie labskanīgām
gaismām
pie labskanīgām krāsām
un pie tādām pašām rindām –
viņu izauklētām māsām*

*no gaismām katru rītu dzimstu
no krāsām mūžību krāju
un ar rindām bezcerībā
vientuļus garus neatstāju*

*es palieku pie tēvozemes savas –
pie labskanīgām gaismām un
krāsām
un pie labskanīgām rindām –
viņu dvēseles māsām*

Uldis Auseklis

Par Mētrienas stāsta mākslinieks
Gunārs Krollis.

Ģerboņa autoru sveic Valsts prezidents.

Ģerboņa saņemšanas delegācija Rīgas pilī.

Turpinājums no 1. lpp.

apstiprinātie novadu, pilsētu un pagastu ģerboņi. Tur būs arī Mētrienas ģerbonis. Valsts prezidentu sagaidījām pieceļoties. Kopā ar prezidentu ceremonijā piedalījās Pašvaldību Savienības valdes priekšsēdētājs Andris Jaunsleinis, daži kancelejas darbinieki un prezidenta padomnieki, no kuriem pazīstamākais ir kancelejas vadītājs Gundars Daudze, preses sekretāre Līga Krapāne, arī Heraldikas komisijas priekšsēdētāja Ramona Umblija.

Ģerboņa saņēmējus izsauca alfabēta kārtībā. Atvēlētās iepazīšanās minūtes izmantoja dažādi. Vieni runāja. Vairumam dziedāja ansambļi vai spēlēja muzikanti. Par Mētrienu tika parādīta Kārļa Kumsāra uzņemta filmiņa. Par ģerboni skaisti runāja profesors Gunārs Krollis. Ar saņemto ģerboni katra delegācija fotografējās kopā ar Valsts prezidentu. Mūsu ģerboni saņēma Andris Dzenovskis.

Pēc ģerboņa saņemšanas pirmā stāva zālē tika rīkots bankets. Andris Bērziņš un Andris Jaunsleinis pakavējās pie katra novada, pie mūsu pagasta ilgāk. Saskan-

Tiek prezentēts Mētrienas ģerbonis.

dinājām viņa glāzes ar prezidentu un pašvaldību galveno vadītāju. Valdija abpusēji sapratne un patīkams noskaņojums.

Paldies visiem, kas palīdzēja ģer-

boņa saņemšanas ceremonijas sagatavošanā.

Ilmārs Grudulis
Normunda Kažoka foto

Jubilejas gadā – jubilejas pasākumi

No 1974. gada Mētrienas pagasta „Rubeņi”, tagad pārdēvēti par „Kroļļiem”, ir mākslinieku ģimenes – grafiķa Gunāra Kroļļa, keramiķes Izabellas Krolles, meitas Ingūnas Krolles - Irbes, arī mākslinieces, un mazmeitas Madaras Irbes ipašums.

Šogad svinam 1932. gadā dzimušā profesora apaļo jubileju. Gunāra Kroļļa mākslinieka gaitu sākums saistās ar Jāņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskolu, kuru absolvēja 1953. gadā. 1960. gadā pabeidza studijas Latvijas Mākslas akadēmijas Grafikas nodaļā. 1963. gadā kļuva par Latvijas Mākslinieku savienības biedru. Kopš 1956. gada Gunārs Krollis aktīvi piedalās izstādēs. Bijušas vairāk kā 30 personālizstādes Latvijā un aiz tās robežām. Daļa no tām kopā ar dzīvesbiedres Izabellas keramikas mākslas darbiem. Mākslinieks piedalījies vairāk kā 350 starptautiskās izstādēs 40 valstīs, tajā skaitā lielvalstīs Krievijā, Anglijā, Francijā, Kanādā, ASV, Japānā un Ķīnā. Profesors kopš 1975. gada ilgstoši ir Latvijas Mākslas Akadēmijas Grafikas nodaļas pedagogs. Saņēmis astoņas prestižas prēmijas un balvas. Piešķirti vairāki goda nosaukumi. Gunāra Kroļļa darbi glabājas nozīmīgās kolekcijās vairāk kā 20 valstīs. Atzīmējamas tādas mākslas dārgumu krātuves kā Tretjakova Mākslas galerija, Puškina Mākslas muzejs, Stokholmas Mākslas galerija, privātkolekcijas Rietumeiropas un Āzijas valstīs, Tuvo Austrumu zemēs.

1. jūnijā Rīgas Mākslas telpas Intro

Jubilāru sveic Mētrienas pagasta pārvaldes vadītājs Andris Dzenovskis.

zālē atklāja Gunāra Kroļļa personālizstādi „Zemapziņas pārnesumi”. Personālizstādi veidoja 2010. gadā aizsāktais zīmējumu cikls. Izstādes atklāšanu vadīja kuratore Inga Šteimane. No Mētrienas uz atklāšanu devās Andris Dzenovskis, Jānis Zeps un Ilmārs Grudulis. Izstādē mētrieniešiem pievienojās Astrīda Strumpe un Andris Jaško. Izstādes autoram sniedzām ziedus. Atklāšanā piedalījās Madonas pilsētas delegācija muzeja vadītājas Līvijas Zepas vadībā. Viņu vidū bijusi mētrieniete Palmīra Brice.

Ar saviem pirmajiem soļiem Mētrienā Izabella un Gunārs turpināja savu radošo un kultūrizglītojošo darbu mūsu pagastā. „Kroļļu” mājas otrajā stāvā ir Gunāra darbnīca. Izabella pārzina keramikas darbu krājumus. Mētrienas pagasts piedzīvojis daudzas abu mākslinieku un vēlāk arī meitas Ingūnas darbu izstādes. Šie pasākumi notika tautas namā, pagasta administrācijas ēkā, mednieku namiņā, centra birzītē – atklātā dabā, Mētrienas pamatskolā. Katra izstāde tika atšķirīgi iekārtota ar mākslinieku interesantas

izdomas piedevu. Dažos darbos atpazīnām pagasta dzīves nozares, redzējām mūsu ļaudis. Izabella un Gunārs Mētrienā organizēja arī citu mākslinieku izstādes, uz kurām ieradās ievērojami Latvijas mākslas un sabiedriskie darbinieki.

Par māksliniekiem uzņemta filma „Ģimenes portrets ar dienišķo maizi”. Tajā atspoguļojas radošais darbs arī Mētrienā, mētrienieši un mūsu apvidus skaistie dabas skati.

Gunāra Krolļa devums Mētrienas pagastam augstu vērtējams. Pēc viņa metiem pagatavots pagasta ģerbonis, pagasta karogs, pagasta vizītkarte, pagasta Goda diploms. Izabella radījusi divus mākslas darbus keramikā – Mētrienas kausus volejbolā.

23. jūnijā Gunāra Krolļa dzīve sasniedza 80 gadu sliksni. Grupa mētrieniešu ar Andri Dzenovski priekšgalā, mākslinieku lauku mājā sveica pagasta pārvaldes un sabiedrības vārdā, vēlēt profesoram labu veselību un vēl ilgus radošus gadus. „Krolļu” mājās tika saņemts un nolasīts Valsts prezidenta Andra Bērziņa apsveikums jubilāram.

Sakarā ar jubileju māksliniekam veltīti raksti daudzos medijos, sākot ar pagasta un novada laikrakstiem, Rīgas Viļņiem, un citiem izdevumiem. Skaista intervija ar profesoru ir žurnāla „36,6°C” jūlija numurā, kurā Gunārs teic, ka viņu ietekmē un gaŗīgi baro daba un klusi dziļie lauku ļaudis, ka Mētrienā ir viņu privātā sanatorija, sava mazā paradīze, atjaunošanās eliksīra cehs.

Ilmārs Grudulis

Foto no mākslinieka personīgā arhīva

*tie vaļi aizvien ir trīs –
Dievs daba darbs
tie pasauli
nosargāt cer un var*

*tie pasauli tālāk
cauri godiem un negodiem nes
un bez skaudības atvēl putniem
putnu galotnes*

*tie vaļi aizvien ir trīs –
Dievs daba darbs
tie visu laiku glābiņš
tie visu laiku mūžīgais gars
Uldis Auseklis*

*Mīļi sveicam
mūsu mākslinieku
Gunāru Krolli
skaistajā jubilejā!*

*Lai radošs gars, darba
mīlestība un veselība!*

*Mētrienas pagasta
pārvalde*

Mani Jāņi

MANAS ATMIŅAS

Šoreiz rakstīšu par Jāņiem, ko savā dzīvē esmu piedzīvojis.

Sākšu ar kara sākumu. Pēc arodskolas beigšanas 1941. gadā, saņēmu norīkojumu darbā Rīgā. 22. jūnijā no „Dreimaņiem” līdz Skrīveriem braucu ar velosipēdu pie tantes, mammas māšas, tālāk ar vilcienu uz Rīgu. Rīgas adrese bija norādīta, tā bija lidmašīnu rūpnīca Klijānu ielā. Pa radio no rīta ziņoja, ka sācies karš. Brauciens tālāk uz Rīgu izpalika, bet mājās braukt ar velosipēdu bija pārāk bīstami. Jāņus pavadīju pie tantes. Pa naktīm nāca krievu zaldāti meklēt ēst. Tie bija dezertieri, kas dzīvoja mežos. Kad fronte bija garām un kontroli pārņēma vācieši, varēju braukt mājās. 1942. gada janvārī vajadzēja atkal braukt uz Rīgu, jo mājās bez darba dzīvot nedrīkstēja. Rīgā mani darbā iekārtoja tēva māšas vīrs. Strādāju Rīgas vagonu fabrikas auto nodaļā, kur pirms kara ražoja auto-

mobilius „Ford Vairogs”. Tajā laikā jaunus vairs neražoja, bet remontēja dažādas kara mašīnas. Tā gada Jāņus pavadīju Rīgā. Nekāda svinēšana vai līgošana nevarēja notikt, sevišķi vēl ja sanāca darba dienā. 1943. gada Jāņos biju drauga kāzās Tumes pagasta „Paozolos”. Tur viņa sievas rados bija kāda skaista meitene. Gribēju ar viņu draudzēties, bet viņa atteica, jo mācoties Raiņa ģimnāzijā un neesot laika.

1944. gada 2. martā mani iesauca leģionā. 1. maijā izbraucām uz Vāciju. Tur vajadzēja mācīties apgūt augstākās klases šofera zinības, lai brauktu ar lielām mašīnām, uz kurām bija maizes ceptuves un desu darbnīcas. Tā bija frontes apgādes daļa. Braukājot pa Alpu kalnu apkārtni, pagāja tā gada Jāņi. Uz Latviju atbraucām 25. jūlijā, lai 1. augustā atkal ar kuģi dotos atpakaļ. Tajā naktī mēs vairāki dezertējām, jo sapratām, ka Vācija zaudēs. Mētriena un tēva māšas arī jau bija krievu pusē. Cenu tīrela mežos iznāca dzīvot divus mēnešus. Rudenī krievu armija mūs saņēma gūstā. No Rīgas tālāk ar vilcienu veda uz Tallinu. Tur bija fosforīta raktuves. Strādāju par vir-

potāju darbnīcā. Kad 1945. gadā beidzās karš un man nebija nekādu pārkāpumu, tiku atbrīvots. Mājās gan vēl nelaida. Norīkoja darbā turpat Tallinas tramvaju un autobusu parkā par atslēdznieku. Staigājām pa pilsētu un vērojām, kā igaunī svin Jāņus. Nekādu atšķirību gan nebija. 1946. gada augustā atbēgu uz mājām. Turpināju darbu Rīgā par šoferi zeķu fabrikā, pēc tam jahtklubā pie Ķīšežera. Mainījās grāmatvede, vecās vietā atnāca jauna meitene, un izrādījās, ka tā ir tā pati meitene, ar kuru iepazinās drauga kāzās. 1950. gada 25. novembrī arī mēs svinējām kāzas.

1995. gada Jāņus sagaidīju Francijā, kur koncertējām ar kori „Auseklis”. Korī bijām astoņi Jāņi. Mums tika dāvātas alus pudeles ar seno laiku porcelāna korķi. Jāņos izpeldējos arī Atlantijas okeānā. Ūdens bija stipri saļš, pēc peldes krastā vajadzēja noskaloties. Tālākie Jāņi tika svinēti pie bērniem un mazbērniem. Pēc sievas svētki ir skumīgi. Šī gada Jāņus svinēju Ventspilī. Mazmeitai Lienītei bija vidusskolas izlaidums.

Visu labu vēlēt, **Jānis Pakārklis**

Mētrienā atkal spēlē teātri

KULTŪRAS PASĀKUMI

Prieks, kur tu rodies!? Mētrienā atkal spēlē teātri. Man ir tā, ka tikai nupat būtu atgriezies jaunības zemē ar lielajām izrādēm.

Man sveša luga, man sveša autore. Konstānce Miķelsone „Jāņu dienu, jāņu nakti”. Lasu, ka popularitātes kalngali trīsdesmitajos gados. Dzimusi Jaungulbenes pagastā. Toreiz tas ietilpa Madonas apriņķī. Tad kāpēc mētrēnieši nav iestudējuši šo darbu? Pravielis savā zemē netiek cienīts?

Kapu svētkos dzirdu, ka luga tomēr spēlēta „atkušņa” laikā, kad autore sen emigrējusi. Narisovs Valdis bijis Rūsiņš. Nav vairs kam paprasīt...

Apbrīnoju režisores Anitas Amatas drosmi ķerties pie trīs cēlienu lugas ar daudziem vīriešiem. Mana cieņa un apbrīns dalībniekiem. Atdzīvojies Saikavas gals. Putna ģimene – lauki, kustoņi, „Jūsma”, bērnu izglītošana. Aldis Ošs – lauki, mežs, tālais darbs, hokeja laukuma veidošana. Macijevsku ģimene – Mārim darbs Madonā un mežsarga apgaitā, abiem jāņem līdzī mazās atvasītes (viena vēl šūpulītī). Lelde Grudule – skatuve jau gēnos – par viņu nebrīnos. Tāpat par Ilmāru Gruduli – sportista rūdījums palīdz.

Lugas iestudēšana sākas pašā ziemas spelgonī, pašā tumšajā laikā. Nav brīnums, ka viena no potenciālajām aktrīsēm atsaucas, jo grūti izstaigāt. Paliek centrīnieki un mašīnu īpašnieki.

Es te maļu un maļu par gatavošanos. Zinu, cik grūti to izdarīt. Bet skatītājam jau galvenais ir rezultāts. Kā tad ar to? Kapu svētkos Lejasskolas Astrīda saka – visi aktieri ir ļoti, ļoti labi, bet Lelde par visiem labāka – citāda kā parasti. Nevaru salīdzināt, jo tās pašas tumsas un sniega dēļ ziemā neesmu neko redzējusi, tikai dzirdējusi labas atsauksmes.

Luga ir tipiska situāciju komēdija, kas no aktieriem prasa elastību un dabiskumu. Mētrēnieši ar to godam tiek galā. Palīdz arī autores krāsainā valoda, raitie dialogi, asprātīgie negadījumi.

Pirmais cēliens balstās, galvenokārt, uz Lukstiņu mātes (Skaidrīte Putna) un dēla (Valdis Broks) saspēli. Pāri kūsājošajam mātes temperamentam ar krasām garastāvokļa maiņām pretī stājas dēla jokošana un tēva (Vilis Putns) miers. Tā kā dzīvē.

Otrās daļas sākumā Zemgaļu mātes (Eugēnija Jermacāne) un Lukstiņu Jura šaubu pilnais dialogs darbību palēnina. Tāpat vaļņieka Majoriņa (Ilmārs Grudulis) „makšķerēšanas” kaislības. Majoriņa tēlojums drusku atšķiras no pārējiem, bet

Braša un visu varošā Lukstiņu māte.

Ciemos ieradies brālis Rūsiņš.

Rūdis un Majoriņš strīdas, no kurienes izzvejota lielā karpa...

Lukstiņu tēvs visās situācijās saglabā vēsu prātu un mieru.

galu galā viņš arī cita laika cilvēks. Ja visi darbojas pirmās brīvvalsts laikā, tad Majoriņš ir krievu – japāņu (pirms 1905. gada) kara dalībnieks.

Atelpa ir tikai īsu brīdi, lai sāktos trakas izdarības – jāķer taču zaglis. Aizdomās turamo skaitā iekļūst arī Lukstiņu māte un Leontīne (Lelde Grudule). Aktīvajiem „zagļu ķērājiem” Rūdim (Artūrs Amats) un ganu zēnam Edžum (Māris Macijevskis) ikdienas gaitās pa vidu vēl maisās Māra (Inga Broka) un Ane (Alise Sniedze), kā arī atbraukusi Māras draudzene Nīta (Elīna Macijevska). Šis bars ir par lielu mūsu mazajai skatuvi, tāpēc otrā daļa ir haotiskāka. Skatoties to nejutu, tikai tagad analizējot.

Mēs ar Marutu Ošu palikām nemierā tikai ar pašām beigām. Te nelīdz arī gruntīgā saimnieka Rūsiņa (Aldis Ošs) ierašanās, lai visus noliktu pie vietas un noskaidrotu pārpratumu.

Varbūt Majoriņam jātin makšķeres priekšplānā un visā jezgā jānoskatās no lejas? Galu galā dzīvojam 21. gadsimtā, kad var pārkāpt visus skatuves kanonus – varbūt Jurim Māra arī jāpārnes kādu pakāpienu lejāk, pagriežot publikai muguru? Jūs paši to vislabāk atrisināsiet, likvidējot mudžekli šaurajā pagalmā.

Nevaru nepieminēt skatuves meistarus. Izcīnās maizes krāsns mutes autore ir Zane Beģis – Begge. Likās, ka, Lukstiņu mātei darbojoties, bija jūtama pīrāgu smarža. Roku skatuvei esot pielicis arī Kārlis Kalniņš.

Jāuzteic Solvitas Stulpiņas suflieres veikums – nemaz nav tik viegli suflēt tā, lai zālē nedzird, bet aktieri saprot.

Liels, liels paldies darba veicējiem. Domāju, ka daudzi skatītāji parakstītos zem šīs mazās atsauksmes.

**Jaunāru Maiga
levas un Jāņa Randeru foto**

Māra (Inga Broka) un Nīta (Elīna Macijevska).

Zemgaļu māte un Rūdis mēģinājumā.

Juris – Valdis Broks.

Leontīne ir ar mieru kļūt par Rūsiņa pavēlnieci.

Sveicam mūsu absolventus!

SKOLU ZIŅAS

Nav tāda, ko nevar,
Ja ir – tad jāvar!
Kaut plaukstām jūra jāizsmē,
Kaut zemes smagums jāpaceļ.
Nav tāda, ko nevar,
Ja ir – tad jāvar!

(Andrejs Eglītis)

Sveicam absolventus, beidzot mācību iestādes –

Jurģis Eglītis – RSU Rehabilitācijas fakultāte;

Madara Kraukle – RSU Rehabilitācijas fakultāte;

Uģis Eglītis – Madonas pilsētas 2. vidusskola;

Juris Putns – Priekuļu un Jāņmuižas Valsts tehnikums;

Sindija Butule – Priekuļu un Jāņmuižas Valsts tehnikums;

Mareks Krauklis – Madonas pilsētas 2. vidusskola;

Arta Iesalniece – Madonas Valsts ģimnāzija;

Gunta Zālīte – Barkavas arodvidusskola;

Aļona Pavlova – Daugavpils Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte, tiesību zinātnes;

Jolanta Siliņa – Daugavpils Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte, psiholoģijas programma;

Ivita Freija – Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultāte;

Uldis Jaško – Latvijas Universitātes Juridiskā fakultāte;

Artūrs Amats – Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultāte;

Atestātu saņem Jānis Mālnieks.

Atestātu par pamatizglītību saņem Santa Grišule.

Absolventi ar skolotājām.

Ar klases audzinātāju Līgu Pastari.

Lolita Krūmiņa – Latvijas Universitātes Pedagoģijas, Psiholoģijas un Mākslas fakultāte, interjera dizaina programma;

Lauma Freija – Latvijas Universitātes Pedagoģijas, Psiholoģijas fakultāte, sporta skolotājs.

Absolventus apzināja
Solvita Stulpiņa

Ar makšķerēm jūnijā

MAKŠĶERĒŠANA

Mainīgie vēja virzieni, gaisa temperatūras svārstības, biežās lietavas ļoti traucēja darbību gan praktiskajiem makšķerniekiem, gan makšķerēšanas sporta pasākumu dalībniekiem. Lomi jūnijā minimāli. Odzienes ezerā praktiski ķeršanās dienas nevarēja uztrāpīt. Jānim Zepam

gan dažas reizes ar dzīvo zivtiņu Baltezerā laimējās iegūt puslīdz normālu lomu. Asari ķērušies tikai zāļainās vietās. Aiviekste ar ļoti svārstīgu ūdens līmeni bija makšķerniekiem nelabvēlīga. Izņēmums, protams, Ģenādiņa Sinkeviča lielais ķēriens. Ar 8. jūnija 34 kg smago samu Ģenādijs visus pārsteidza un ierindojās Mētrienas lielāko samu ķērāju skaitā.

30. jūnijā Kristīne Mutore, Jeļena Strogova un Jānis Zeps piedalījās Mārcienas makšķerēšanas kausa sacensībās organizatora Mareka Platača vadībā. Sacensības notika līņiem un karūsām bagātā dīķī. 1. un 2. vietu izcīnīja Kristīne Mutore un Jeļena Strogova. Tomēr Mētrienas komanda augstāk par 5. vietu netika.

Ilmārs Grudulis

Sportojam Mētrienā, Madonā, citur Latvijā un pasaulē

SPORTS

Vasara ienesusi korekcijas pagasta sporta dzīvē. Jauniešiem volejbola nodarbības notiek sporta zālē otrdienās un ceturtdienās plkst. 14.00. Piekdienās plkst. 17.00, lai pēc tam varētu turpināties pagasta komandas dalībnieku treniņi sporta zālē vai smilšu laukumā. Arī mūsu jaunieši (pamatskolas vecuma bērni) sāk apgūt pludmales volejbola iemaņas. Jūnijā neiztrūkstoši volejbola treniņus apmeklēja Jānis un Kaspars Mālnieki, Norberts Aleknavičs, Nauris Spīčs, Karīna Frolova, Santa Grīšule, Kristīne un Diāna Karaušas.

Pagasta volejbola komandas dalībnieki jūnijā trenējās tikai smilšu laukumā, jo piedalās sacensībās. 7. jūnijā Madonas novada atklātajā pludmales čempionātā 1. kārtā spēles sāka divas Mētrienas komandas – Uģis Eglītis un Jurgis Seržāns, Arturs Fridrihsons un Roberts Krauklis. 2. kārtā 20. jūnijā tāpat spēlēja Uģis un Jurgis, bet Arturs Fridrihsons ar Robertu Fridrihsonu. 17. jūnijā Uģis un Jurgis sāka spēles Ļaudonas turnīrā pludmales volejbolā. Atzinīgi vērtējams, ka mūsu sporta organizatore Līga Pastare spēlēja Madonas novada volejbola komandā sacensībās Jūrmalā. Varam lepoties, ka pēc spēlēm Jūrmalā,

uz starptautiskiem turnīriem Balkānu valstīs Latviju pārstāvēt devies Edgars Točs.

Lielās un prestižās sacensībās, piedalījās mūsu mednieku komanda. 2. jūnijā Jaunjelgavas novadā notika žurnāla MMD šaušanas 15. sacensības ar medību ierociem. Turpat 400 šāvēju vidū bija Mētrienas kolektīva sportisti – Jānis Trops, Pēteris Bebris un Aivars Diks. Tie paši vīri startēja 9. jūnijā Madonas mednieku un makšķernieku biedrības šaušanas sacensībās.

30. jūnijā Mētrienas makšķernieku komanda zivis ķēra Mārcienas kausa izcīņā.

Ilmārs Grudulis

Edgara Toča veiksmes diena

Latvijas pludmales volejbola čempionāta „Zelta Open” otrajā posmā Edgars Točs kopā ar Tomu Šmēdiņu uzvarēja visās spēlēs ar rezultātu 2:0 un ieguva titulus spēlēt finālā. Finālā pretiniekiem Atomam un Nātriņam neradās ne mazākās iespējas vinnēt kaut setu. Un tā Edgars Točs un Toms Šmēdiņš izcīnīja uzvaru.

Volejbola duets spēles aizvadīja arī Eiropas čempionāta posmā Serbijā. Latvijas pludmales volejbolisti Toms Šmēdiņš un Edgars Točs izcīnīja 17. vietu Serbijā notiekošajā Eiropas čempionāta posmā.

Startējot „zaudētāju zara” sacensībās, ar devīto numuru izliktais Latvijas duets pirmajā šī posma cīņā ar rezultātu 0-2 (16:21, 20:22) piekāpās vāciešiem Tilo

Bakhausam un Dirkam Vesfālam, kuriem turnīrā ticis 23. numurs. Līdz ar to Šmēdiņš/Točs šo Eiropas čempionāta posmu noslēdza dalītā 17. vietā.

Apsveicam Edgaru ar uzvaru! Turēsim īkšķus par viņiem turpmākajās spēlēs. Lai veicas pludmales karstajos smilšu laukumos!

Līga Pastare

Pārsteidzošā Ķīna

CEĻOTPRIEKŠ

Te ir cita pasaule, citas vērtības, citāda dzīve, cita kultūra jau gadsimtos. Ja neņem vērā joprojām dzīvās komunisma idejas šajā gigantiskajā valstī, kādreiz jau izjustos sarkanos karogus un zvaigznes, eksotikas Ķīnā vienalga netrūkst. Te ir zīda ieguves, apstrādes un aušanas tradīciju dzimšanas vieta, melnbalto lāču – pandu – dzimtene; vienīgā cilvēka veidotā celtnē, kas redzama no kosmosa – Lielais Ķīnas mūris, un acis platākas paver Terakotas armijas māla karavīri un zirgi, daudzveidīgā daba un tempļi... Un lielais cilvēku skaits – Ķīna ir pasaulē lielākā valsts iedzīvotāju skaita ziņā, un nu tapusi par pasaules lielāko būvlaukumu... Milzīgie apjomi teritorijas, iedzīvotāju, ražošanas, būvēšanas un eksporta ziņā valsts austrumdaļā sasauca ar tuksnešaino un kalnaino valsts rietumdaļu... te viss ir milzīgs... arī dabas svētā klusēšana un bezgalīgais skaistums... Pēc platības Ķīna ir otra lielākā valsts Āzijā aiz Krievijas un trešā lielākā pasaulē. Ķīna ir gandrīz tik pat liela cik visa Eiropa. Sauszemes robežu garums ir apmēram 21 500 km, jūras 15 000 km.

Platība: 9 572 900 km²
Galvaspilsēta: Pekina

Lielais Ķīnas mūris.

Iedzīvotāji: 1 321 851 888 (2007. gada jūlijā)

Nacionālais sastāvs: ķīnieši 91,9%, citi 8,1%

Iedzīvotāju blīvums: 138 cilv./km².

Valsts valoda: ķīniešu (mandarīnu dialekts); populāra ir angļu valoda

Naudas vienība: juaņš (CNY) 100 juaņi = Ls, 8,5 pārsvarā norēķinās ar 100

juaņiem

Valsts pārvaldes forma: sociālistiska tautas republika

Jandzi – trešā garākā upe pasaulē 6300 km gara

Reljefs: reljefs ir dažāds, dienvidrietumos atrodas Tibetas plakankalne un Himalaji, ziemeļrietumos un centrālajā daļā plešas tuksneši – Taklamakana un

Turpinājums 8. lpp.

Turpinājums no 7. lpp.

Alašaņa tuksnesis, daļa no Gobi tuksneša, bet austrumos atrodas Lielais Ķīnas līdzenums. Apmēram 33% no Ķīnas teritorijas aizņem kalni.

Klimats ir stipri atšķirīgs dažādās valsts daļās. Ziemeļos un dienvidos valda mēreni kontinentāls klimats ar karstām vasarām un skarbām ziemām, centrālajos rajonos valda subtropisks klimats, dienvidu piekrastē valda tropisks musonu klimats.

Lielais Ķīnas mūris ir senās Ķīnas civilizācijas simbols. 2007. gadā tas tika pasludināts par vienu no jaunajiem, cilvēku darinātajiem pasaules brīnumiem Jau lidojot uz Pekinu, pa lidmašīnas logu redzēju Ķīnas mūri, kas vijās pa kalnu virsotnēm. Tikai tā var apjēgt, cik tas patiesībā ir garš! Čang-cang, tā to sauc ķīnieši, tulkojumā – garais mūris, bet mēs nez' kāpēc to dēvējam par Lielo... Kad nokļuvu uz mūra, bija stiprs vējš, tāpēc iespāids par to kā par kaut ko varenu un skarbu. To būvēja, lai aizsargātos pret mongoļiem, 400 gadus. Saka, tā ir lielākā kapsēta pasaulē, jo strādnieki, kuri te mira, tika likti mūrī, pildījuma vietā. Sargtorņi atrodas divu bultu šāviena attālumā, uz klinšu augstākajām vietām. Apskatei atjaunots aptuveni 10 gadus atpakaļ un tikai atsevišķas vietas.

Lai sagatavotos 2008. gada Olimpisko spēļu uzņemšanai, Ķīna un jo īpaši Pekina kļuva par lielu būvlaukumu ar grandiozu celtniecības uzplaukumu. Fotogrāfijā redzamas divas lielākās olimpiskā centra būves – olimpisko spēļu ligzda un ūdens kubs. Nojaukto dzīvojamo māju kvartālu vietā tika uzbūvētas sešzvaigžņu viesnīcas. Visiespaidīgākā ir Aizliegtā pilsēta jeb Guguna Pekinas pašā sirdī – dižākais monarhu Ķīnas pagātnes simbols. Jau pats vārds norāda uz noslēpumiem un intrigām, uz imperatoru grezno galma dzīvi ministru, konkubīņu un einuhu lokā, noslēgtībā no ār pasaules, varenu mūru un vārtu aizsegā. Šodien pa vārtiem ierodas apmeklētāji, lai aplūkotu ar kārniņu jumtiem segto celtnu labirintu, kuru rotā mitoloģiskas būtnes, to apmērus, eleganci, krāšņumu un celtnieku meistardarbu. Tajā ir audienču zāles, marmora kāpnes, paviljoni, viraka dedzināmie trauki, bronzas lauvas un skaisti dārzeņi, ezeriņi. Šis milzīgais komplekss, kurā ietilpst vairāk nekā 8000 istabu un telpu ar pagalmiem un dārzeņiem, aizņem 101 hektāra platību. 1949. gadā Ķīnas komunistu armija ieņēma Pekinu, sakautie nacionālisti atkāpās uz Taivānu un aizveda līdzīgi daudz dārgumu no Aizliegtās pilsētas. Tagad kā valsts muzejs šī pilsēta nav „aizliegta”, bet plaši atvērusi durvis uz imperatoru varas vissvētākajām vietām. Pie imperatora pils plešas pasaulē lielākais laukums – Tjaņņamiņa laukums (debesu miera vārti), kurā pietiktu vietas 2 milj. cilvēku. Par Ķīnas vareņību liecina Terakota (māla)

Olimpiskais centrs.

Vārti uz aizliegtu pilsētu...

armijas – (astotais pasaules brīnums) imperatora Šihuandi kapeņu komplekss. Ļi kalna paēnā paceļas plašs kapulauks, kas, iespējams, slēpj vienu no lielākajām dārgumu krātuvēm pasaulē. Zem šā vairāk nekā 2000 gadu senā mākslīgā uzkalna atrodas kapenes, kurās atdusas viens no izcilākajiem valdniekiem Ķīnas vēsturē – 1. imperators Šihuandi. Vairāk nekā 20 gadsimtus viņi sargāja imperatora kapavietu. Kareivju sejas vaibsti katram individuāli, raksturīgi reāliem cilvēkiem. Lielākā Ķīnas pilsēta ir Šanhaja – XXII gadsimta pilsēta, kura ir plašākais tirdzniecības un rūpniecības centrs ar debesskrāpjiem izraibinātu ainavu. Tā ir galvenā osta Klusā okeāna krastā. Te atrodas Nefrīta Budas templis, Minu dinastijas laikā izveidots

Prieka dārzs un Austrumu Pērle – trešais augstākais TV tornis pasaulē, un Nandzinas iepirkšanās iela. Pilsētā dzīvo bagātākā Ķīnas iedzīvotāju daļa, tur izveidots mākslīgs ezers, ļoti skaista arhitektūra, restorāni un apstādījumi. Villu tipa mājas – dzīvokļi. Ja pērk dzīvokli, tad uz 70 gadiem. Zeme pieder valstij.

Ierodoties Šanhajā ir saprotams, ka ķīnieši vēlas izcelties ar īpašu jaunceltnu arhitektūru. Mēs ar Māru pabijām 492 m augstumā SWFC – observatorijā jeb kā vietējie to sauc – pudeļu attaisāmajā.

Trūcīgo Ķīnā it kā nav, par bezdarbu arī ziņu nav. Dzīves apstākļi ir ļoti dažādi. Dažā vietā ķīnieši nezina, kas ir elektrība, jo daži vēl dzīvo jurtās un dzer asinis.

Braucot ar vilcienu redzējām, ka pie

mājiņām ir zemīte, kur audzē dārzeņus, savā zemītē apglabā mirušos. Apglabāšanas rituālos dedzina naudu, mantas – lai viņā saulē būtu viss tas pats, kas šajā.

Ķīnā šobrīd ir treknie gadi. Sociālo pabalstu kā tādu nav. Jaunie apgādā vecos cilvēkus. Vecāki ļoti rūpējas par bērniem, lai tie tiktu ārā no laukiem un mācītos, bērni savukārt rūpējas par vecākiem vecumā.

Ārstus īpaši neapmeklē, slimais iet uz aptieku, tur pasaka, kas par vainu, aptiekārs samal, sajauc zālītes un slimais tās lieto. Ir rietumnieku slimnīcas, kas domātas baltajiem, tur ķīniešiem ļoti dārgi ārstēties. Ķīna vispār nav lēta zeme. Piemēram, cigaretes var nopirkt no 12 santīmiem līdz Ls 14.

Čongčing pilsēta arī ir viena no lielākajām pilsētām Ķīnā, kurā ir 32 miljoni iedzīvotāju. Mingu dinastijas laikā jau bija izdomātas karsto minerālu vannas. Vēlāk tās bija pieejamas tikai ministriem, tagad – visiem, kas vēlas. Arī mēs izbaudījām 20 termālos baseinus, kuri atrodas zem klajas debess, katrā ar savu minerālu iedarbību un no rozā krāsā ar rožu smaržu līdz gaiši zaļam ar eikalipta un sēra smaržu, kā arī burbuļvannu, gan 4 dažādu stiprības pakāpju ūdens dušu, zivju masāžu kājām, baseinu, kura centrā ūdens griežas kā atvarā, arī svara samazināšanas baseinu.

Ķīnieši brokastis mājās ēd reti. Ēd pa ceļam uz darbu. No rīta ēd melnas olas, kuras vāra tējā un sojā, vārīšanas procesā iedauza, lai olā ievēlās melnums. Vēl no rīta ēd eļļā vārītu rīsu maizes kluci vai baudi – tvaicēts belašs, kas sastāv no rīsu mīklas un nezina kādas gaļas, pasniedz bambusa grozos. Suņa gaļa ir ekskluzīva. Tēju viņi dzer visu dienu un katrā laikā savu. „Dafu” – sojas sieru, taša no sojas, tas ir veģetāriešu sapnis, jo viņš ir ļoti barojošs, dod daudz enerģijas. Cepta sojas miziņa, kura smird pēc miroņiem, ir daļa no ķīniešu virtuves. Balto šķidrums, kurā vārīta soja un saucas sojas pupu piens, ķīnieši dzer no rīta un tas garšo pēc ūdens, kurā vārīti makaroni. Pusdienās mums vienmēr tiek pasniegti 11 ēdieni. Sēžam pie apaļa galda, kuram pa vidu ir grozāma organiskā stikla ripa, uz kuras novietoti ēdienu trauki. Katrs varam izvēlēties, ko vēlamies nobaudīt. Jāēd tikai ar irbulīšiem. Katrā ēdienreizē ir arī zupiņa, kuru ēdam ar mazām porcelāna karotītēm. Gaļa un kartupeļi ēdienkartē izmantoti ļoti minimāli. Ēdieni gatavoti tvaicējot, bet man garšoja. Vienu pusdienu ēdieni:

1. zivs tomātu mērcē
2. zarnu mērce
3. vista pikantā mērcē
4. sautēti spināti.
5. olu–tomātu mērce
6. vārītas svaigas cūku pupas
7. bambusa traukā tvaicēti rīsi
8. dažādu dārzeņu mērce

Tjaņanmiņa laukums.

Esam Visuma centrā.

Mācāmies ķīniešu rakstību.

Izbaidām kāju masāžu.

9. šķēlēs sagriezti sautēti kabači
10. sautēti jauno bambusu dzinumi
11. ļoti šķidra svaigu gurķu un mari-nētas olas zupa

Katru dienu ēdieni atšķiras. Tvaicēti tika pasniegti visi iespējamie dārzeņi. Vēl Ķīnā nobaudījām ceptus skorpionus, astoņkājus, dzērām svaigas čūskas asinis, kuru pirms tam redzējām dzīvu, pēc tam arī garšīgi pagatavotu tās pašas čūskas gaļu, ēdienus no krupja un bruņurupuča.

Kā jau minēju, tējas dzeršana ir vesels rituāls – garšīgā ir puer tēja, arī jasmīnu tēja ir ļoti garšīga. Long ģik tējai konkrētā laikā un tikai atsevišķas lapiņas tiek noplūktas un žāvētas, iegūstot dārgāko tēju pasaulē, kuru pārdod izolētās. Mums bija iespēja baudīt arī šo tēju. Vēl baudījām King of oolong tēju, liči melno tēju. Katra tēja pagatavojama atšķirīgā ūdens temperatūrā. Dzer no īpašiem trauciņiem, turot trauciņu uz koka paliktnīša. Tēja tiek baudīta, nevis

dzerta, tas ir laikietilpīgs process.

Maziem bērniem pamperus nelieto, bet bīkstēm apakšā ir izgriezums, lai bērni jebkurā laikā var nokārtot dabiskās vajadzības. Māte ieceļ bērnu miskastē, viņš tur nokārtojas un viss ir kārtībā! Savukārt grūtnieces no mājas ārā neiet – viņas gatavojas dzemdībām. Ķīnā suņi pieder tikai bagātiem cilvēkiem, jo par tiek jāmaksā lieli nodokļi, savukārt kaķus neredzējām vispār. Šeit sastopamas 100 bambusa šķirnes, bet pandas ēd tikai 1 šķirni, tāpēc tās dzīvo tikai tur, kur aug šīs šķirnes bambusi. Bambuss aug 60 cm dienā. No bambusa ceļ mājas un ražo neiedomājamas lietas – audumus alergiski cilvēkiem, ekskluzīvas zobu birstes, spilvenus, bambusa kokogļu gaisa attīrītājus, kosmodiskus, logu mazgājamās lupatiņas, divieļšus un lupatiņas taukainām rokām, sieviešu un vīriešu veļu, ziepes.

Ligita Tumanova
Foto no personīgā arhīva

Amerikas palīdzība

PA VĒSTURES TAKĀM

ASV prezidents Harijs Trumens savu laik paziņoja: – „Mums jāceļ jauna pasaule, daudz labāka pasaule – tāda, kurā tiek respektēta cilvēka pašcieņa”. Šī atziņa ietver sevī vairākus aspektus, tai skaitā arī nabadzības pārvarēšanu, kas Latvijai diemžēl aktuāla vēl šobrīd.

Viegli neklājās arī mūsu valsts sākumgados. Vēl nebija noslēdzies Latvijas atbrīvošanas karš, kad ārlietu ministrs Zigfrīds Anna Meierovics 1919. gada 24. novembrī oficiāli vērsās pie ASV Sarkanā Krusta Latvijā ar lūgumu palīdzēt izpostīto apgabalu bērniem ar pārtiku, apģērbu un apaviem. Jau nākamajā dienā no amerikāņiem tika saņemta pozitīva atbilde. Viņu palīdzības programma ilga līdz 1922. gada vidum. Amerikas Sarkanais Krusts no saviem pirmsākumiem bija nevalstiska, humāna rakstura organizācija, kura pastāvēja no labprātīgiem ziedojumiem un balstījās uz brīvprātīgo biedru darbu. Kā 1921. g. 17. martā atzīmēja laikraksts „Brīvā Zeme” – „Cildeno Amerikas tautas palīdzību mēs nekad neaizmirsīsi, bet būsīm allaž pateicīgi”. Organizāciju vadīja Amerikas kolonels (armijas pulkvedis) E. Raiens, apbalvots ar Lāčplēša Kara ordeni. 1921. gada februārī viņš vērsās pie Latvijas apriņķu priekšniekiem ar aicinājumu izveidot īpašas centrālkomitejas, kuras saņems Rīgā no amerikāņu noliktavas apģērbu un audumus, ko izdalīt trūcīgajiem bērniem līdz 12 gadu vecumam (Ē. Jēkabsons. – LVIŽ, 2010., 1. nr.). „Centrālkomitejās” vajadzēja iekļaut pārstāvjus no pašvaldībām, skolām, policijas un citām iestādēm.

Par stāvokli Latvijā trūcīgo bērnu apgādē 1920. gada februārī ziņoja „Valdības Vēstnesis” (15. nr.) – „Pilsētās bezapgādnieku bērni mitinās sevišķās patversmēs. Ne kā tas ir uz laukiem. Tur bērni vai nu nesaņem nekādu pabalstu, vai arī tos pabalsta pašvaldību iestādes, un tie uzturas pie darba devējiem, vai citā kādā pajumtē, pat ir gadījumi, kur bērni spiesti mitināties nabagu mājās. Viena daļa ir tādu, kuriem nav vecāku, citiem tie ir nabadzīgi, vai morāliski pagrimumši”. Turpat tālāk Skolu departaments paziņoja: – „Amerikas palīdzības misija drīz būs apmierinājusī pilsētu trūcīgo bērnu vajadzības un tuvākās dienās sāks izsniegt pabalstus arī lauku bērniem. Tā kā palīdzības misijas rīcībā pagaidām atrodas ap 5000 pāru zābaku un neliels daudzums mēteļu, tad pirmām kārtām centīsies apmierināt trūcīgo bērnu vajadzības kara izpostītajos apgabalos. Pabalstāmo skolnieku un neskolnieku saraksti sastādāmi pēc šādām kategorijām- karā kritušo bērni, kara invalīdu bērni, karā iesaukto bērni, bāra bērni,

Brīvības statuļa Ņujorkā.

citi trūcīgu vecāku bērni”.

1921. gada 10. martā Ļaudonas – Odzienas pagasta valde adresēja Cēsu apr. valdei šādu ziņojumu: – „Nosūtām sarakstu ar vistrūcīgākiem bērniem, kuriem būtu nepieciešams saņemt dāvanas no augstsirdīgā dāvinātāja Amerikas Sarkanā Krusta. Pagasta valde izsaka vissirsnīgāko pateicību Amerikas Sarkanam Krustam.”

Saraksts:

1. Barlots Eduards – 11 g., tēvs gūstā Vācijā, māte rokpelne;
2. Galakrodziniece Aleksandra – 14 g., vecāki miruši, mātesmāsa rokpelne;
3. Kalvītis Alberts – 13 g., tēvs miris, māte veca, uztur 19 g. vecā māsa;
4. Kauliņa Milda – 11 g., tēvs miris, māte rokpelne;
5. Krēšliņa Anna – 12 g., vecāki rokpelņi, tēvs slimis;
6. Krēšliņš Jānis – 11 g., Annas brālis;
7. Nītiņa Emma – 12 g., dzimusi ārļaulībā, māte rokpelne;
8. Palieks Andrejs – 13 g., dzimis ārļaulībā, māte rokpelne;
9. Pripane Valentīna – 13 g., vecāki rokpelņi, vairāki bērni skolas gados;
10. Rāviņš Alberts – 12 g., bārenis, mātesmāsa rokpelne;
11. Rāviņš Jānis – 13 g., Alberta brālis;

12. Reveliņš Pēteris – 12 g., tēvs miris, māte veca;

13. Stāraste Alma – 10 g., vecāki rokpelņi, skolu apmeklē vairāki bērni;

14. Vārgule Elza – 11 g., tēvs bezvēsts pazudis karā, māte rokpelne, slimīga;

15. Veips Pēteris – 13 g., māte mirusi, tēvs rokpelnis, kroplis – kuprītis.

(LVVA, 3799.f., 1.apr., 2352.l., 42. – 43. lpp.)

Tā paša gada 31. maijā pagasta valdes priekšsēdētājs Jānis Priede („Jaunzemi”) pilnvaro savu palīgu Jāni Liniņu („Apšukalni”) doties uz Birziem (Madonu), lai saņemtu no Cēsu apriņķa Biržu iecirkņa policijas priekšnieka dāvanas trūcīgiem bērniem, kuras sarūpējis Amerikas Sarkanais Krusts. Dokuments liecina, ka dāvanas atsūtītas zēniem:

1. Barlots Eduards (Raksala) – 1 kamzolis, 1 šalle, 1 pāris zeķu;
2. Kalvītis Alberts (Limeni) – tas pats;
3. Krēšliņš Jānis (Līči) – 2 pāri cimdu, 1 flaneļa virskrekls;
4. Palieks Andrejs (Muižnieki) – 1 dvielis, 1 kabatasdrāna;
5. Rāviņš Alberts (Kalvāres) – 1 krekls, 1 bikses,;
6. Rāviņš Jānis – tas pats;
7. Reveliņš Pēteris (Vintieši) – 1 kamzolis, 1 šalle, 1 pāris zeķu, 2 pāri cimdu, 1 flaneļa virskrekls, 1 dvielis, 1 krekls, 1 bikses, 1 kabatasdrāna;
8. Veips Pēteris (Smiltnieki) – tas pats.

Dokumentā piezīmēts, ka vēlāk dāvanas izsūtīti arī meitenēm – 7 komplektus. Pilsētās un lielākos lauku centros Amerikas Sarkanais Krusts ierīkoja trūcīgo cilvēku ēdināšanu, tā saucamos „ķēķus”. Viens piemērs – laikraksts „Brīvā Zeme” informēja, ka 1920. gada 14. janvārī no rīta Krustpīlī ieradies ASV kapteinis Orbisons. Apskatījis Krustpīli, Jēkabmiesta (Jēkabpils) un Zilānu ēdienu ķēķus, viņš tālāk devās uz Daugavpili, līdzvedams četrus vagonus ar pārtiku („Brīvā Zeme”, 1920. g. 15. janv.).

Arī pagasta pašvaldība materiāli palīdzēja trūcīgiem bērniem, it īpaši skolēniem, bet tas ir atsevišķs stāsts. Vien neliels ieskats Ļ – Odzienas pamatskolas sastāvā 1921./1922. mācību gadā. Skolēnu kopskaits – 134: 74 zēni un 60 meitenes. 1. klasē mācās 22 bērni, 2. klasē – 33, 3. klasē – 30, 4. klasē – 23, 5. klasē – 17 un 6. klasē – 9 audzēkņi. Četri skolotāji: 1) Jānis Kļaviņš (dzim. 1886. g.), Ļ – Odzienā strādā no 1911. g., māca 28 stundas nedēļā, skolas pārzinis, audzinātājs, kopēdināšanas vadītājs; 2) Aleksandra Kļaviņa (dzim. 1892. g.), Ļ – Odzienā no 1915. g., 30 stundas nedēļā, audzinātāja, bibliotēkas vadītāja, sanitāro pienākumu pārzinātāja; 3) Herta Dāvidsone (dzim. 1893. g.), Ļ – Odzienā no 1919. g., 31 stunda nedēļā, audzinātāja, sanitāro pienākumu pārzinātāja; 4) Ernests

Krastiņš (dzim. 1890. g.), Ļ – Odzienā no 1920. g., 30 stundas nedēļā, audzinātājs, kopēdināšanas vadītājs (LVVA, 6934. f., 1. apr., 54. l., 52. lpp.).

Bet tagad vēlreiz atgriezīsimies pie mūsu attiecībām ar Amerikas Savienotajām Valstīm, tiesa, jaunākos laikos. Kad līdz valstiskās neatkarības atgūšanai nebrīvē vēl nācās būt trīs gadus, bet līdz Tautas Frontes dibināšanai atlika pāris mēneši, ASV senatori sastādīja vēstuli, adresētu tautām Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. Pie mums vēstule netika publicēta. 1988. gada 28. augustā tās tekstu uz Latviju parraidīja radio „Amerikas Balss” un „Brīvā Eiropa”. Citēsim daļēji: – „Mēs, amerikāņi, jau sen raugāmies uz jums, Baltijas valstu tautām, ar dziļu cieņu un apbrīnu. Jūsu sarežģītā, bet cildenā vēsture mums ir tuva, jo, līdzīgi mūsu priekšgājējiem, arī jums bija jāpārvar milzu grūtības, lai izcīnītu neatkarību un nodibinātu demokrātiskas iekārtas savās zemēs. ... Pēc Kongresa ierosinājuma, pasludinot šī gada 14. jūniju par Baltiešu brīvības dienu, prezidents Ronalds Reigans sacīja: – Amerikāņu tauta, kas mīt brīvības zīmē radītā zemē, kuras sūtība ir vienlīdzība visiem Dieva priekšā, atbalsta baltiešu

tautu sapni atgūt savu brīvību un iet savu attīstības ceļu. Lai Dievs svētī Igauniju, Latviju un Lietuvu!” („Laiks”, 1988. g. 20. augusts, 1. lpp.).

Nepilnu mēnesi pēc neatkarības atgūšanas (1991. g. 16. sept.), Rīgā ieradās ASV valsts sekretārs Dž. Beikers un apsoliņa, ka jau tūlīt Latvija no ASV saņems 14 miljonu dolāru lielu palīdzību. Uzmaniība Latvijai no ASV puses turpinājās, un 1992. gada 7. februārī Rīgu apciemoja viceprezidents Dens Kveils ar kundzi. Divās ASV militārās transportlidmašīnās augstie viesi atveda medikamentus programmas „Projekt Hope” ietvaros, ko Merilina Kveila kundze svinīgi pasniedza Republikas bērnu slimnīcai.

Vissirsnīgākā, neapšaubāmi, izvērtās ASV prezidenta Bila Klintonā tikšanās ar tautu Rīgā, pie Brīvības pieminekļa, 1994. gada jūlijā. Daudzus, tajā skaitā pašu B. Klintonu, dziļi savīļņoja sieviešu kora „Dzintars” izpildītā dziesma par Ameriku. Lai atsauktu atpakaļ šo mirkli, tagad vispirms nācās precizēt dziesmas nosaukumu. Cik labi, ka ir internets un portāls „draugiem.lv”! Pa to sazinājos ar leģendārā ansambļa „Čikāgas pieciši” solistu Armandu Birkenu un

vajadzīgo noskaidroju. Paldies viņam par to! Tāpat pateicību lai saņem pensionētā angļu valodas skolotāja no Liepājas Elita Zvaigzne, kura latviskoja dziesmas vārdus. Un tā, „mirkli apstājies, tu esi skaists”!

America the Beautiful Amerika skaistā

O beautiful for spacious skies,
Skaistās plašās debesis
For amber waves of grain,
Virš dzintara graudu viļņiem,
For purple mountain majesties
Virš purpura majestātiskiem kalniem,
Above the fruited plain!
Virš augļīgiem līdzenumiem!
America! America!
Amerika! Amerika!
God shed his grace on thee
Dievs ir izpletis pār tevi savu labvēlību
And crown thy good with
Un vainagojis tavu labumu
Brontherhood
Ar brālību un satīcību
From sea to shining sea!
No jūras līdz mirdzošai jūrai!

Austris Apsītis

Imants Vītols

/27.11.1945. – 17.06.2012./

MŪŽĪBĀ AIZEJOT

21. jūnija dienā Ozolkalna kapsētā mums atkal panāca pretī tuvu, tuvu. Te krustiņš pie krustiņa slejas, kapu kopiņa pie kopiņas gulstas, te blakus guļ gan tie, kas dzīvē viens otru milējuši, gan ienaidnieks blakus savam ienaidniekam. Te mūža māju ierādījām arī Imantam Vītolam, viņa mūža sešdesmit sešiem gadiem.

Un te zem zaļās velēnas dusēs stāsts par vidējo bērnu Mildai un Rūdolfam Vītoļiem Balvu rajona Krišjāņu pagastā, kurš šīs pasaules durvis vēra 1945. gada 27.

novembrī. Te zem zaļās velēnas dusēs stāsts par brāli Veltai, Skaidrītei, Jānim un Miervaldim. Te zem zaļās velēnas dusēs stāsts par jauniešu, kas izvēlējās zemes kopēja profesiju Malnavas sovhoztehnikumā. Un tas būs stāsts par vīru Veronikai, kopš 1971. gada novembra, kā Veronika teica – cieši blakus un kopā. Un vēl tas būs stāsts par tēti Jolantai un Andrim, opi Everitai un Anetei, par tuvu cilvēku Jānim un Irēnai.

Ozolkalna kapsētā zem zaļās velēnas dusēs stāsts par sirsniņu, strādīgu, satīcīgu un ļoti, ļoti gaišu cilvēku, kas mīlēja zemi, darbu, sportu, mūziku, kas mācēja

dalīties mazumiņā, nepagāja garām tiem, kas lūdza palīdzību, jo dzīves laikā Imants saprata, ka labie darbi, patiesa cilvēcība uz šīs zemes ir vienīgā caurlaide un uzkrājums, ko varēs paņemt līdzī, kad vajadzēs aiziet...

Mīļais Dievs! Dod spēku tuviniekiem smagās bēdas izturēt, piedod Imanta zemes grēkus. Lūdzams, pacel viņa dvēseli savā mierā, svētībā un gaismā.

Un kad mums šī saule kādreiz dziest, mūsu dvēselēm ļauj satikties...

Eugēnija Jermacāne

Vitālijs Ceiruls

/21.05.1953. – 24.06.2012./

Lai svētīta ir Vitālija Ceiruļa aiziešana un izešana no šī laika mūžīgi mūžos. Tā es teicu, atvadoties no viņa 30. jūnijā Ļaudonas kapsētā.

Vitālijs ienāca šajā pasaulē 1953. gada 21. maijā Mariannas un Jāņa Ceiruļu ģimenē kā astotais bērns. Ģimene tad dzīvoja Madonas rajona Indrānu pagastā, bet vēlāk pārcēlās uz Gaigalavas ciema Sauleskalna mājām. Vitālija bērnība pagāja kopā ar brāļiem Ciprijānu, Viktoru, Leonardu, ar māsām Terēzi, Antoniju, Annu un Agnesi. Skolas gaitas iesāka Žogotu pamatskolā, tad mācības turpināja Gaigalavas vidusskolā, arodu apguva Gra-

šos, kur tolaik bija Ērgļu tehnikuma filiāle. Apguva mehanizatora profesiju. Tehnika bija viņa sirdslieta visa mūža garumā. Uz šīs zemes viņš nodibināja ģimenei ar Mārti, viņa dzīvē ienāca bērni Viktors, Solvita un Gunita, mazmeitas Kitija un Laura, krustbērni Terēzija un Juris, znots Arvils un vedekla Sanita. Liktenis bija lēmis Vitālijam iet dzīves taku, kas savijusies līkum līkumos, vietumos aplipusi ar dubļiem, citviet zaļu zāli apaugusi, ar sauli un mākoņiem, dažkārt ar negaisa zibeņiem virs galvas. Un 2012. gada 24. jūnija rītā viņš atstāja šo pasauli, lai ieietu citā – daudz lielākā, neaptverami plašākā, kurā nozīmīgs būs

tikai tas, ko katrs no mums sakrāj un saņem šīs zemes dzīvē.

Un tā
Tagad tu vienmēr būsi
Aiz kaut kā –
Aiz cerībām, ka viss atnācis vēlāk,
Pēc tam...
Aiz tievās dūmu strūkļiņas
Viņpus šaubām, aiz nožēlām.
Jo neko nevar izlabot
Šā vai tā,
Un tā vienmēr
Aiz kaut kā...

Eugēnija Jermacāne

Sveicam Mētrienas pamatskolas
absolventus
**Santu Grišuli un
Kasparu Mālnieku!**

Lai veiksmē, izturība
un spēks, turpinot ceļu
zināšanu kalnā!

Jūnijs īsumā

01.06. Piedalāties grafika Gunāra Kroļļa personalizstādes atklāšanā Rīgā.

02.06. Mētrienas mednieku komandas piedalīšanās žurnāla MMD kausa 15. šaušanas sacensībās Jaunjelgavas novadā.

02.06. Koris „Jūsma” dzied Latvijas sieviešu un vīru koku salidojumā brāļu Jurjānu Meņģeļos.

07.06. Mētrienieši spēlē novada pludmales volejbola čempionāta 1. kārtā Madonā.

09.06. Izlaidums Mētrienas pamatskolā.

09.06. Mētrienas komanda piedalās Madonas mednieku biedrības šaušanas sacensībās.

16.06. Mētrienas mednieki sāk medīt stirnu ažus.

17.06. Mētrienas volejbolistu dalība Ļaudonas kausa sacensībās pludmales volejbolā.

19.06. Valsts Nodarbinātības dienesta diena Mētrienas pagastā.

20.06. Mētrienas volejbolistu spēles novada pludmales čempionātā 2. kārtā Madonā.

21.06. 66 gadu vecumā Ozolkalna kap-sētā guldīts Imants Vītols.

22.06. Līgo vakara balle Mētrienas tautas namā.

23.06. Jāņu ugunskurs centra birzītē.

23.06. Mētrienas pagasta pārvaldes apsveikums profesora Gunāra Kroļļa dzīves jubilejā.

27.06. Rīgā Prezidenta pilī svinīgi tiek pasniegts Mētrienas pagasta ģerbonis.

30.06. Dramatiskā kolektīva pirmizrāde tautas namā.

30.06. Mētrienas komanda piedalās Mārcienas kausa sacensībās makšķerēšanā.

30.06. 59 gadu vecumā Ļaudonas kap-sētā guldīts Vitālijs Ceirulis.

30.06. Projekta ietvaros tika veikti labiekārtošanas darbi pie Piemiņas akmens. Notikumus apkopoja **Ilmārs Grudulis**

Atveries jaunai dienai, jaunai elpai,
Atveries, lai plūst tevī dzīvesprieks,
Pamet savu ikdienišķo, slēgto telpu,
Izkliedz – pieņem, esmu ieradies.
Neieraujies, tā kā gliemis savā čaulā,
Atplauc, pārsteidzot kā krāšņs zieds,
Lai no tavas krāšņās ziedēšanas,
Tev un citiem, sirdis pilda
sen meklētais prieks.

/A. Celma/

Sveicam jūlija jubilārus!

Ilutai Ošai	01.07. – 35
Aldim Ošam	26.07. – 40
Jānim Maltam	27.07. – 45
Dainim Miteniekam	24.07. – 50
Tamārai Osipovai	24.07. – 55
Mildai Geidai	14.07. – 75
Ilmāram Grudulim	20.07. – 75

LĪDZJŪTĪBAS

Paliek tikai miglas svītra...
Sastingst aizdomātā doma,
Sastingst nedarīti darbi...

/A. Goba/

2012. gada 17. jūnijā 66 gadu
vecumā miris **Imants Vītols**.

Lai vieglas smiltis aizgājējam un
patiesa līdzjūtība tuviniekiem.

Mētrienas pagasta pārvalde

Kāpēc ātri aiziet dziesma,
Kāpēc pēkšņi nāve nāk?
Kāpēc gulda zemes klēpī
To, ko darbs un dzīve sauc...

2012. gada 24. jūnijā 59 gadu

vecumā miris **Vitālijs Ceirulis**.

Lai vieglas smiltis aizgājējam un
patiesa līdzjūtība tuviniekiem.

Mētrienas pagasta pārvalde

Nu laiks ir tai vietā aiziet,
Tur – saulei pie rokas labās,
Kur Dieviņš dvēseli manu
Savā valstībā glabās.

Izsaku visdziļāko līdzjūtību **Veronikai**,
no vīra atvadoties.

Ināra Kraukle

Mans mūžs
kā zeltaina kļava
Pār tāliem vējiem šalc.
Tur sārtās rudens lapas,
Tur skarbā vēja šalts.
Krīt lapas, sārtas lapas
Un vējš tās projām nes.
Tur vidū zelta kļava
Tavs sārtais mūža ritums.

/K. Apškrūma/

Aloizam Silovam

jubilejā vēlam – skaisto gadu
kamolā, katrā dzīves pavedienā –
veselību, mīlestību, izturību!

Mētrienas pagasta pensionāri

Viss nepazūd, kad kapu kalnā
Par tevi smilšu sauņas krīt.
Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,
Un kaut kur sirdī dziļās sāpes mīt.

/A. Auziņš/

Kad izskan atvadu vārdi un sveces
izraud smaguma sāpi,
mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Veronikai ar ģimeni,
vīru **Imantu Vītolu** smiltājā pavadot.

Mētrienas pagasta pensionāri

Viena mūža ir par maz!
Viena mūža nav vēl gana
Visu sasniegt, veidot, post, –
Šajā dzīvē sirdij manai
Desmit mūžu gribētos...

/A. Krūklis/

Domās esam kopā ar **Veroniku un
viņas ģimeni**, no **Imanta** atvadoties.

Māriete un Zigrīda

Kam ir jābūt,
tas ir bijis –
stundas esi
dienās mijis,
līdz ar lietu
druvās lijis,
rudzu kūļiem
grīstes vijis.

Klusa līdzjūtība **Veronikai, Jolantai**,
Andrim un mazmeitiņām
no **Imanta** atvadoties.

Valentīna, Biruta